

Бюлетин

European Destinations of Excellence

ОНЛАЙН БЮЛЕТИН ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ЕДЕН ДЕСТИНАЦИИ, СЪЗДАДЕН ПО ПРОЕКТ „КОМУНИКАЦИОННА КАМПАНИЯ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ДЕСТИНАЦИИТЕ ЕДЕН ОТ БЪЛГАРИЯ – ВТОРО ИЗДАНИЕ”, ИЗПЪЛНЯВАН ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ТУРИЗМА ПО СПОРАЗУМЕНИЕ С ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ №699265 ОТ 18-ТИ ЯНУАРИ 2016 Г.

(брой 12, м. февруари 2017 г.)

НОВИНИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

Министерството на туризма представи EDEN дестинациите от България на международната туристическа борсата TTR I 2017 в гр. Букурещ, Румъния и на 34-та Международна туристическа борса ВАКАНЦИЯ/СПА ЕКСПО, София

В рамките на проект „Комуникационна кампания за популяризиране на дестинациите ЕДЕН от България – второ издание”, Министерство на туризма представи българските EDEN дестинации на **37-то международно туристическо изложение TTR II в гр. Букурещ, Румъния**. Събитието се проведе в периода 16-19.02.2017г. и е сред най-значимите туристически форуми в Румъния. Борсата е отворена както за професионалисти, така и за широка публика.

Румъния е ключов пазар за България, като за 2016 г. оглави класацията по брой посещения на чуждестранни туристи в стра-

ната ни с над 1 096 874 посещения и ръст от 11,2% спрямо 2015 г. Румънският пазар е основен също по отношение на краткосрочните пътувания до България.

В рамките на проект „Комуникационна кампания за популяризиране на дестинациите ЕДЕН от България – второ издание“, Министерството на туризма представи българските EDEN дестинации на **34-та Международна туристическа борса ВАКАНЦИЯ/СПА ЕКСПО, която се проведе от 15 до 17 февруари 2017 г. в София.** Това е най-мощният туристически форум, който се организира в България и е предназначен както за професионалисти, така и за широка публика. Изложението бе отразено широко в медиите.

Министерството на туризма планира да представи Българските EDEN дестинации от 8 до 11 Март 2017г. на международна туристическа борса ITB в Берлин

В рамките на проект „Комуникационна кампания за популяризиране на дестинациите ЕДЕН от България – второ издание“, Министерството на туризма планира да представи Българските EDEN дестинации от 8 до 11 Март 2017г. на 51-то издание на международно туристическо изложение ITB в Берлин.

ITB е най-голямото туристическо изложение в света и водеща B2B платформа за всички участници в туристическия процес, съпроводено с мащабно медийно покритие. ITB-Берлин привлича ежегодно над 120 000 посетители и над 10 000 изложители от 187 държави. През 2016 г., повече от 5000 акредитирани журналисти от 80 страни, както и около 380 блогъри от 30 държави, са отразили изложението.

Представянето на ЕДЕН-дестинациите на изложението е допълнителна възможност с тях да се запознаят ангажираните в туризма професионалисти (туроператори, туристически администрации и т.н.) не само от Европа, но и от трети пазари (Северна Америка, Далечния Изток).

Това е една от първите целенасочени промоции на дестинациите. Решението това да се случи именно в Германия е защото тя е традиционен пазар за страната ни, който предлага разнообразни целеви групи, заинтересовани от алтернативен туризъм, нови дестинации и продукти. Освен преките последствия върху посещаемостта и имиджа на България, целенасочената реклама ще допринесе за популяризиране на EDEN дестинациите от България. На европейско ниво това е предпоставка за по-висока разпознаваемост за дестинациите и инициативата на Европейската Комисия – EDEN.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ ОТ ЕДЕН ДЕСТИНАЦИИТЕ

Кюстендил – Кюстендилска пролет (18 и 21 Март 2017)

Празникът “Кюстендилска пролет” е знаков за града. Организира се от Община Кюстендил с богата художествена програма и участие на най-популярните състави и изпълнители. Това е първият конкурс в България за най-красиво момиче.

Празникът “Кюстендилска пролет” е осъвременено културно наследство и пресъздаване на древната местна традиция; той е съчетание от култовите практики на траки и римляни и почитта им към соларните божества и лечители Асклепий, Хигия, Телесфор, Аполон и Дионис. Допълнен от християнската семантика на Средновековието, с интерпретации на легендата за Свети Четиридесет мъченици и посветеното им оброчище на хълма над града –Хисарлъка.

От незапомнени времена, в деня на пролетното равноденствие - 21 март, което съвпада със старото честване на паметта на Св. Четиридесет мъченици, жените месели обредни пити, възнасяли ги на светото място в Хисарлъка и ги разчупвали за здраве и успех на дома.

През 1966 г. се поставя началото на традицията за избор на девойка “Кюстендилска пролет”, която се придружава от две подгласнички. Те символизират нежната стъпка, с която пролетта идва; младостта и новата надежда, подобно на трите нимфи – Харитите /богини на плодородието/ от древните оброчни плочки, намерени под Хисарлъка.

Символ на Пролетта са трите красиви девойки, облечени в бяло и накичени с пролетни цветя. Те носят радост и нов късмет на всеки, който ги види. На площада, в центъра на Кюстендил, девойките приемат от своите предшественички богатствата, дадени на града от Бога- минералната вода, плодовете и хляба. Всеки от нас дълбоко ги цени и благодарите за тях, и знае, че не случайно са дадени точно на нас-кюстендилци.

На празника “Кюстендилска пролет” избраните девойки, придружавани от празнична процесия, всяка година отново отиват на хълма над града, за да пожелаят добро на всички. Свещеният хълм Хисарлъка отваря южната порта на древния град, за да влезе през нея приказната загадка на пролетта и вплитайки обреда в празника, да донесе добротворство в живия живот.

На 21 март хората се поздравяват с типичния само за Кюстендил поздрав: “Честита Пролет!” и се събират с близки и приятели около празничната трапеза - първо сред поляните на Хисарлъка, а после и в домовете си.

Повече информация за събитието можете да получите от тук: <http://www.kultura-kn.info/>

Сапарева Баня – Конни надбягвания (19 Март 2017)

Конните надбягвания за Тодоровден ще се проведат на 19 март (събота) от 11:00 ч. на тревната площ край летището на Сапарева баня. В надбягванията с коне и магарета могат да се състезават участници над 18-годишна възраст.

Другото любопитно нещо е, че, освен надбягванията с коне и магарета, тази година ще има и състезание по теглене на шейни с тежести. За победителите са подготвени парични награди и плакети, които ще им връчи кметът на Сапарева баня Калин Гелев.

Повече информация за събитието можете да получите от тук: <http://saparevabanya.bg/pages/mid/52/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%8F%D1%89%D0%B8-%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%8F.html>

Белоградчик – Съзерцание на птици в природата (25 Март)

На 25 март – по повод годишнината от Освобождението на Белоградчик от османското владичество, Историческият музей организира тематични беседи и занимания. За пръв път в календара е включено и мероприятие на отдел „Природа” – през месеците февруари и март служителите правят обход на вътрешните водоеми с цел преброяване на во-

доплаващи птици и ги заснемат.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЕДЕН ДЕСТИНАЦИИТЕ

По традиция, във всяко издание на бюлетина Ви представяме по една ЕДЕН дестинация от България. За този брой сме предвидили да Ви запознаем с ЕДЕН дестинация Враца.

ВРАЦА

Враца води началото си от богато тракийско селище. Първите следи датират от новокаменната ера, а първите заселници в околността са от тракийското племе трибали. За тяхната богата култура и бит свидетелстват находките от Могиланската могила и Рогозенското съкровище. През вековете градът остава важно занаятчийско - търговско и културно средище, а по късно и индустриален център. Името Вратца се появява в каменен надпис от времето на българския владетел Михаил II Асен / 1246-1256/. Днес град Враца е голям административен, стопански и културен център, находящ се на 116 км от столицата София. Носи името си от красивия скален пролом „Вратцата“, отвесните скали на който са най-високите на Балканския полуостров. В местността „Градище“ край пролома Вратцата е намерен надпис от 13 век, в който за първи път се споменава името „Вратица“.

Враца е средище на активен културен живот и се слави със своите културни институти – Регионален исторически музей с художествена галерия, Етнографско – възрожденски комплекс „Св. Софроний Врачански“, читалище „Развитие“, Дворец на културата.

Природните забележителности на територията на общината и символите на града превръщат Враца в уникална и желана туристическа дестинация за любителите на планината, алпинизма, пара и делтапланеризма, спелеологията, приключенията, на културно – историческия, религиозния, селския и еко туризъм. На разположение на туристите са ски пистите около хижа Пършевица, многобройните екопътеки и пешеходни маршрути. Основна контактна информация за дестинацията:

Община Враца, гр. Враца 3000, ул. Стефанаки Савов“№6

Тел. + 359 92 663 117, Факс: + 359 92627085

E-mail: obshtinavr@b-trust.org

Дирекция на природен парк „Врачански Балкан“ – гр. Враца 3000, разклона за с. Паволче, п.к. 241

Тел: +359 9189 2268

E-mail: vratchanskybalkan@abv.bg

Web: www.vr-balkan.net

Обекти, които препоръчваме да видите, когато посещавате Враца:

Пещера Леденика

Пещерата „Леденика“ е една от най-посещаваните пещери в България. Отворена е за посещение през цялата година. Намира се на 16 км от град Враца. „Леденика“ се намира на 830 метра надморска височина. Дълга е 320 метра и има 10 зали. Носи името си от първата зала, където температурата пада до минус 20 градуса и се образува огромна ледена колона. Това е феномен, тъй като в самата пещера температурата е постоянна и е около 8-16 градуса. Влажността на въздуха е 92 %. „Леденика“ има едни от най-красивите зали и формирания - "Езерото на желанията", "Проходът на грешниците". Тук се намира и

най-атрактивната пещерна зала на Балканите - "Концертната зала". Тя е огромна, с невероятна акустика, което е причина Врачанската филхармония често да изнася в нея симфонични концерти. Оттук по железни мостове се преминава през Малката и Голяма пропаст, през коридора "Завеските" и се достига до "Бялата зала".

Най-високата точка в пещерата се нарича "Седмото небе". Около пещерата има изграден атрактивен развлекателен парк, който предлага отделни тематични и приключенски модули.

В непосредствена близост е разположен Развлекателен парк „Леденика“. Той функционира от 2014г. и е създаден по европейски проект „Туризм без сезони“, съвместно с община Враца на основата на природния феномен пещера „Леденика“. Развлекателният парк предлага разходки по еко-пътеки, спортни игри и съ-

тезания за всички възрасти, артистични мероприятия свързани с природните дадености на Природен парк „Врачанския Балкан“, викторини, карнавали, фото- пленери на зададена тема и много други забавления.

За контакти:

Тел.: 092/62 35 53; GSM: 0882/621608

За повече информация: <http://www.vratza.bg/?category=46>; <http://www.parkledenika.org/>; http://bulgariatravel.org/bg/object/22/Ledenika_Peshtera

Божият мост

Божият мост е природен феномен, който се намира край село Лиляче - на около 15 км северно от гр. Враца.

Висок е около 20 метра, широк — около 25 метра, а по главната си ос тунелът, образуван от Лиляшка бара е с дължина около 100 метра. Тук се намира и водната пещера „Понора“, в която тече подземна река с малки водопади и се влиза само със специална екипировка и професионален водач.

За повече информация: <http://www.vr-balkan.net/bg/bozhijat-most/>

Регионален исторически музей

В музея са обособени 9 зали, 3 къта, художествена галерия, Лapidариум (ценни експонати - мозайката от с. Галатин, надгробни стели, посветителни ари, колони и други архитектурни детайли, каменна пластика и епиграфски паметници са организирани и показани в експозиция на открито), Музеон (популяризира изработването на музейни експонати и ценности от хартия с технологията Zn Art. Чрез нея се възпроизвеждат обем-

ни форми и могат да се направят копия на всякакви съкровища и музейни експонати от хартия). В музея се съхраняват експозициите от древните тракийски съкровища от Могиланската могила и Рогозенското съкровище, Сребърния наколенник, както и глинената плочка с най-ранната протописменност от Градешница. Освен това в залата „Предистория“ може да се види скелета на праисторическата Тодорка, която е на възраст около 8 000 години, скелета Христо и уникалният за Европа глинен олтар с

еленови рога от с. Оходен.

Към музея спадат два етнографско – възрожденски комплекса - етнографско-възрожденски комплекс „Никола Войводов“ и етнографско - възрожденски комплекс „Св. Софроний Врачански“. Етнографско - възрожденския комплекс „Св. Софроний Врачански“ включва 1 църква, Възрожденско училище и 3 възрожденски къщи с експозиции, представящи традиционния бит, занаятите и културата на населението от Врачански регион от края на 19-ти до средата на 20-ти век. Показани са духови и ударни инструменти, използвани от музикантите в оркестъра на основоположника на духовата музика в Северозападна България Дико Илиев. В комплекса може да се види и уникалният за България Музей на фаятоните, където са изложени традиционни транспортни средства, изработени във фабриките и работилниците на известния врачански предприемач от началото на 20-ти век Мито Орозов.

За контакти:

Гр. Враца, пл. „Христо Ботев“ № 2
Тел.: 092/620373 – Директор
092/620220 – Информация
092/624457 – Екскурзоводи
Факс: 092/620373
E-mail: vratsamuseum@mail.bg

За повече информация: <http://www.vratsamuseum.com/index.php?lang=bg>; http://bulgariatravel.org/bg/object/183/regionalen_istoricheski_muzej_vraca

Селище и култов център край село Оходен

Археологическият обект е на 1 км в източна посока от второкласното шосе Враца-Оряхово. Обозначен е с указателна табела и е достъпен за посещения. В праисторическото селище Оходен - Валога са открити останки от жилища, гробни и култови съоръжения, принадлежащи към т.нар. „монохромен неолит“ (края на VII и началото на VI хил.пр.Хр.) Открити са четири ранно неолитни гробни съоръжения, глинен олтар с поставени в определен порядък три еленови черепа с огромни рога (наречен „Светилище на слънцето“), единствен по рода си амулет от нефрит, древна работилница за кремъчни пластинки. Два от най-атрактивните човешки скелети – носители на първата земеделска цивилизация в Европа са експонирани по уникален начин в Регионалния исторически музей – Враца. В района на обекта се изгражда център по експериментална археология на праисторически бит, технология и култура с възможности за създаване и развитие на алтернативния (археологически) туризъм.

За повече информация: <http://www.vratza.bg/?category=49&sub=497>; <http://www.vratsamuseum.com/index.php?lang=bg>

Археологически разкопки – прохода „Вратцата“, местността Градище

В непосредствена близост до прохода „Вратцата“, в местността Градище, намираща се западно от град Враца, през периода 2007-2011 г. са проведени археологически разкопки, при които е разкрита част от антично селище и средновековната крепост, от които произлиза съвременния град. От особено значение е откриването на църква, която представлява раннохристиянска базилика със значителни за времето си размери - дължина 18 метра. По време на разкопките са намерени и артефакти (златни и бронзови накити), които свидетелстват, че храмът е изграден в началото на VI век.

За повече информация: <http://www.vratza.bg/?category=49&sub=497>

Къща - музей „Баба Илиџа“

Намира се в центъра на село Челопек. Сградата е с автентична и красива архитектура. Разполага с богата и забележителна експозиция от стари предмети на бита и мебели, красиви килими, типичните народни носии за този край на България. Голям интерес за туристите представлява родословното дърво на прословутата българка, подвига на която Иван Вазов увековечава в своя разказ „Една българка“.

За контакти:

Тел.: 092/625269

GSM: 0886/859500

За повече информация: <http://www.vr-balkan.net/bg/kashta-muzey-baba-iliitsa/>; <http://www.vratza.bg/?category=49&sub=497>

Проход „Вратцата“

Проходът „Вратцата“ - отвесните скали на прохода са най-високите на Балканския полуостров - над 400 метра. Ежегодно там се провеждат републикански алпиниади и международни състезания по скално катерене. На скалите са прокарани около 70 алпийски маршрута от всички категории на трудност. В близост се намира комплекс „Чайка“, където има езеро с водни колела.

Водопадът „Скакля“ е сред най-високите водопади в България - водата се спуска от 141 метра височина. С височина 63 метра е водопада „Боров камък“, който се намира на територията на Природен парк „Врачански Балкан“. До него се стига по изградена екопътека, която започва от края на село Згориград.

За повече информация: http://bulgariatravel.org/bg/object/50/Vrachanski_Balkan; <http://www.vratza.bg/?category=49&sub=496>; <http://www.vr-balkan.net/bg/prohodat-vrattsata/>

Многофункционален природозащитен център „Натура“

Природозащитният център е Врачанската „Ески“ джамия, която е построена през първата половина на XVIII век. Намира се в най-стария квартал на Враца - "Кемера", в подножието на планината, откъдето тръгват основните туристически маршрути към село Згориград, пещерата "Леденика" и местността Пършевица. Запазена е само основната сграда на храма, минарето е разрушено частично при земетресение и в следствие доразрушено от бомбардировките на Враца през 1943-1944 г. „Ески“ джамия е обявена за паметник на културата и архитектурата.

Природозащитен център „Натура“ на практика съвместява функциите на посетителски център и информационен център на Община Враца и на Природен парк „Врачански Балкан“. Разполага със зала за семинари.

Природният парк „Врачански Балкан“ е вторият по големина природен парк, обявен през 1989 г. с територия 28 844,8 ха. Територията на парка е най-богатия на пещери район в България - над 600, които са уникални със своята красота и наличие на редки пещерни организми. През територията на парка минават много туристически маршрути и екопътеки. Във Врачанския Балкан в местността Йолковица се намира и историческия връх „Околчица“ - лобното място на Христо Ботев. На върха е издигнат 35 метров паметник с опълченски кръст. Всяка година там се събират участниците в традиционния национален поход „ По пътя на Ботевата чета“, гражданите и гостите на града по време на тържествата по случай 2-юни и празника на Враца.

За контакти:

Гр. Враца, ул. "Поп Сава Катрафилов" № 27-29 (на Червения площад)

Тел.: 092/660318

E-mail: naturacenter@abv.bg

За повече информация: www.vr-balkan.net

В град Враца се намират две **средновековни кули - Куртпашовата кула**, която датира от 17-ти век и представлява укрепено жилище на местен феодал, и **Кулата на Мещчиите** - формата ѝ е правилна каменна призма с височина 13 м. В приземието е имало складо-

во предназначение, а трите етажа са ползвани за жилищни нужди. Датира от 16-ти век, като в края на 19-ти век е била преустроена като градски часовник.

За контакти:

Тел.: 092/620220

За повече информация: <http://www.vratza.bg/?category=49&sub=497>; <http://vratsamuseum.com/index.php?pageID=28&lang=bg>

Други туристически атракции, които Ви препоръчваме да видите в района на дестинация Враца:

Увеселителен парк „Приказката“

Увеселителен парк „Приказката“ е частен туристически обект с площ 20 дка, който се намира в непосредствена близост до гр. Враца, на около 300 метра от хотелски комплекс "Хъшове" в посока село Паволче. Атракционно - приключенският парк предлага 21 атракции. Изградени са съоръжения за игра на боулинг, мини голф, стрелба с лъкове и въздушно оръжие, точен шут, възжени градини. Предлага се езда на пони и возене в каручка. За почитателите на по - екстремните преживявания и приключения има пейнтбол, алпийска стена, алпийска градина и бънджи - махало. В парка също така има малко езеро с пристанище за модели на кораби и лодки, както и музей на старите занаяти. Увеселителен парк "Приказката" разполага с кафе - градина и детски кът за най-малките, барбекю , лятно кино със сцена.

За контакти:

Тел. 092/663695

GSM: 0879/977988; 0888/020030

За повече информация: <http://www.prikazkata.com/>

Развлекателен комплекс "Средновековие" е частен туристически обект, намиращ се на изхода на Враца посока град Монтана. Развлекателният комплекс разполага с аквапарк с 3 открити басейна, 3 водни пързалки, бистро, летен бар и конна база. Разполага със самостоятелна зала за 100 човека за организиране на бизнес срещи, семинари и конференции.

Туристическа атракция е и комплекс "Вестителя", наричан още "хижата", където руският войник Петлак известил на 9 ноември 1877 г. освобождението на град Враца.

За контакти:

GSM: 0896/782778; 0896/782768

E-mail: srednovekovie_@abv.bg

За повече информация: <http://www.srednovekovie.com/>

Този материал е създаден в рамките на проект "Комуникационна кампания за популяризиране на дестинациите ЕДЕН от България – II издание", договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № 699265 от 18.01.2016 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на програма COSME(2014-2020) на Европейския съюз. Съдържанието на този материал представя възгледите само на Министерството на туризма и е негова пълна отговорност; не трябва да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейската Комисия и/или на Изпълнителната Агенция за малки и средни предприятия или друг орган на ЕС. Европейската Комисия и Агенцията не носят отговорност за ползата, която ще се създаде от информацията, която той съдържа.